

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 179/21
Люксембург, 6 октомври 2021 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-348/20 P
Nord Stream 2 AG/Парламент и Съвет

Генерален адвокат Vobek: Nord Stream 2 AG може да обжалва пред юрисдикциите на ЕС Директивата, с която обхващат на Директивата за газа се разширява спрямо газопроводи, свързващи ЕС с трети страни

Приемането на Директивата е променило правното положение на Nord Stream 2 AG, което освен това е било единственото дружество, действително засегнато от този правен акт

През април 2019 г. законодателят на ЕС приема директива (наричана по-нататък Директивата за изменение)¹ и изменя Директивата за газа², за да гарантира, че правилата, които се прилагат по отношение на преносните газопроводи, свързващи две или повече държави членки, се прилагат в рамките на Европейския съюз и по отношение на преносните газопроводи до и от трети държави.

Nord Stream 2 AG е швейцарско дъщерно дружество на Газпром и отговаря за проектирането, изграждането и експлоатацията на газопровода „Северен поток 2“. То обжалва Директивата за изменение пред Общия съд на Европейския Съюз, който с определение от 20 май 2020 г.³ отхвърля като недопустима жалбата на дружеството.

Nord Stream 2 AG обжалва определението на Общия съд пред Съда.

В представеното днес заключение генералният адвокат г-н Michal Vobek на първо място **приема за неправилни** мотивите на Общия съд, **че Директивата за изменение не може да засяга пряко Nord Stream 2 AG, тъй като е директива**. В това отношение генералният адвокат припомня, че макар Договорът за функционирането на ЕС да не урежда изрично допустимостта на подадени от физически или юридически лица жалби за отмяна на директива, само това обстоятелство не е достатъчно, за да се обявят такава жалби за недопустими. Всъщност съгласно трайно установената съдебна практика, за да се определи дали акт на ЕС може да се обжалва, следва да се съобрази **същността на акта**, като формата му не е от значение. Ето защо не може *a priori* да се изключи възможността директива да поражда задължителни правни последици за частноправни субекти. В такива случаи те могат да подадат жалба за отмяна на директивата, ако тя ги засяга пряко и лично.

Що се отнася до въпроса дали Директивата за изменение засяга пряко Nord Stream 2 AG, генералният адвокат приема, че тя **може да произведе правни последици посредством разширяване на приложното поле на Директивата за газа спрямо положения** като особеното положение на това дружество, **които преди това не са попадали в обхвата на посочения правен акт**.

Във връзка с констатацията на Общия съд, че Директивата за изменение не може да засяга пряко Nord Stream 2 AG, тъй като изисква приемането на мерки за изпълнение на

¹ Директива (ЕС) 2019/692 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ (ОВ L 117, 2019 г., стр. 1).

² Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94—136).

³ Определение на Общия съд от 20 май 2020 г., Nord Stream 2/Парламент и Съвет, [T-526/19](#) (вж. [прессъобщение № 62/20](#)).

национално равнище, генералният адвокат подчертава, че **това обстоятелство не означава, че всеки акт за изпълнение изключва непосредствено и задължително прякото засягане**. По-конкретно условието за пряко засягане е изпълнено по-специално когато са налице мерки за изпълнение, но в действителност съответните органи **не разполагат с реална свобода на преценка** относно начина, по който трябва да бъде изпълнен основният акт на ЕС.

В този контекст генералният адвокат анализира дали са със самоизпълним характер разпоредбите на Директивата за изменение относно отделянето⁴, достъпа на трети страни⁵ и тарифното регулиране⁶, които според Nord Stream 2 AG му налагат нови задължения.

Във връзка с разпоредбите относно отделянето, макар да признава, че държавите членки имат три различни възможности, за да постигнат поставената от законодателя на ЕС цел, генералният адвокат подчертава, че **изборът на който и да е от тези варианти неизбежно ще доведе до промяна в правното положение на Nord Stream 2 AG**. Всъщност то ще трябва или да продаде целия газопровод „Северен поток 2“, или да продаде частта от газопровода под германска юрисдикция, или да прехвърли собствеността върху газопровода на отделно дъщерно дружество. Ето защо генералният адвокат смята, че **самата Директива за изменение засяга непосредствено положението на Nord Stream 2, а не само последващите национални мерки за транспониране**. Следователно констатацията на Общия съд, че Директивата за изменение не засяга пряко Nord Stream 2 AG, тъй като разпоредбата за отделяне изисква национални мерки за изпълнение, е **опорочена от грешка при прилагане на правото**.

Освен това според генералния адвокат **Общият съд не е разгледал дали разпоредбите на Директивата за изменение относно достъпа на трети страни и/или тарифното регулиране могат за засегнат правното положение на Nord Stream 2 AG**. В това отношение генералният адвокат приема, че **тези разпоредби водят до нови нормативни ограничения за Nord Stream 2 AG, които променят правното му положение и поради това го засягат пряко**.

В допълнение генералният адвокат констатира, че Общият съд неправилно е **разпоредил**, от една страна, **да се извадят от преписката** два документа, представени като доказателства от Nord Stream 2 AG, и от друга страна, че не следва да се вземат предвид пасажите от жалбата и приложенията към нея, в които тези документи се възпроизвеждат. Според генералния адвокат Общият съд е **приложил неправилна рамка на анализ** при разглеждането на допустимостта на спорните документи. Вместо да приложи **принципите, които уреждат представянето на доказателства пред юрисдикциите на ЕС**, Общият съд по същество е приложил правилата и системата, установени в Регламента относно достъпа до документи⁷.

При тези обстоятелства генералният адвокат приема, че **Съдът следва да отмени изцяло определението на Общия съд**. Освен това според него **Съдът следва да установи, че Директивата за изменение засяга Nord Stream 2 AG не само пряко, но и лично**.

⁴ В контекста на мрежовите промишлености терминът „отделяне“ се използва за обозначаване на разделението на дейностите, които потенциално могат да бъдат предмет на конкуренция (като производство и доставка), от тези, при които конкуренцията не е възможна или не е разрешена (като транспортиране). Целта на отделянето е да се избегне възможността операторите на газопрееносни системи да предоставят предимство на собствените си дейности по доставка в ущърб на независимите доставчици.

⁵ Директивата за газа изисква операторите на преносни системи да предоставят достъп до своя капацитет по недискриминационен начин на потенциални клиенти въз основа на публикувани тарифи.

⁶ Директивата за газа по същество предвижда, че тарифите, прилагани от операторите на преносни системи за използване на техния преносен капацитет, трябва да бъдат одобрени от националния регулаторен орган на съответната държава членка.

⁷ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 2001 г., стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

Всъщност **Директивата за изменение е засегнала само газопровода „Северен поток 2“**, чието изграждане не само е било започнало, а и е било достигнало много напреднал етап към момента на приемане на посочения правен акт. В това отношение генералният адвокат подчертава, че за разлика от сходни предишни и бъдещи проекти, „Северен поток 2“ не би могъл да се ползва от никаква дерогация или освобождаване от разпоредбите на Директивата за газа, **което го поставя в уникално положение както спрямо посочените проекти, така и по отношение на самата Директива за изменение.**

По изложените съображения генералният адвокат стига до заключението, че **тъй като е и пряко, и лично засегнато, Nord Stream 2 AG може да обжалва Директивата за изменение.** По съществуващото на подадената от Nord Stream 2 AG жалба за отмяна на Директивата за изменение генералният адвокат приема, че **фазата на производството не позволява Съдът да постанови окончателно решение по този въпрос по настоящото дело и поради това предлага делото да бъде върнато на Общия съд.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключението на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията или определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда, което се ограничава само до правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие. Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан с решението, постановено от Съда в рамките на обжалването.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106